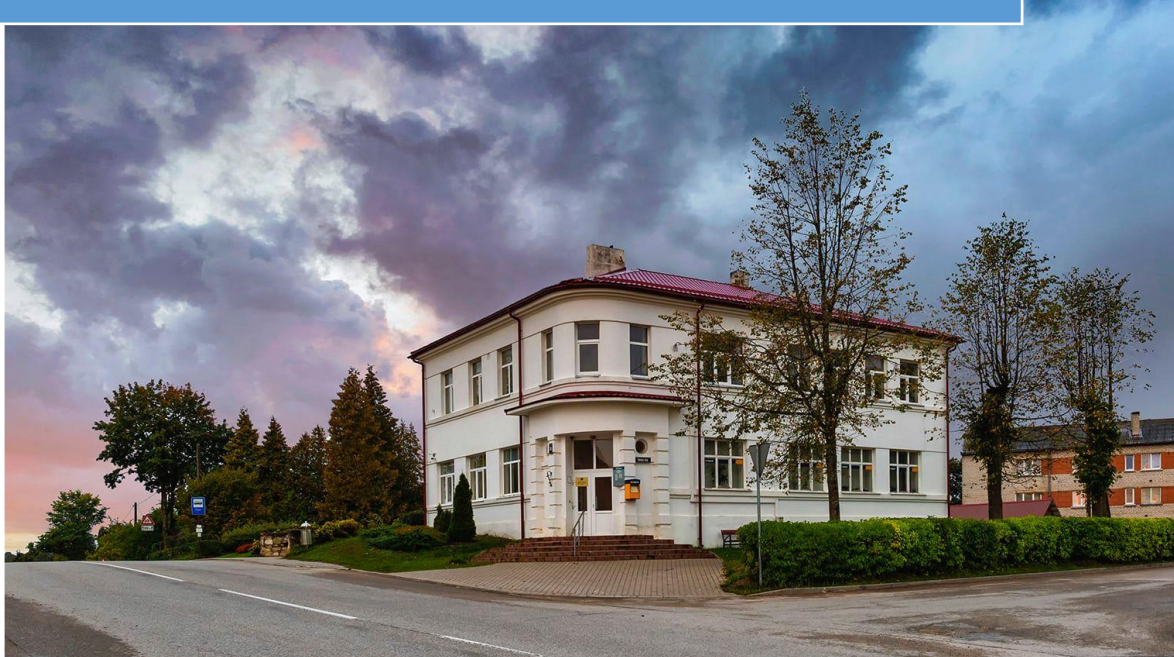


2025

Pārskats par Rugāju bibliotēkas darbu



Satura rādītājs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	2.lpp
2. Finansiālais nodrošinājums	2.lpp
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	3.lpp
4. Personāls.....	3.lpp
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	5.lpp
6. Krājums	7.lpp
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	9.lpp
8. Novadpētniecība (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība).....	11.lpp
9. Projekti	12.lpp
10. Publicitāte.....	12.lpp
11. Sadarbības tīkla raksturojums	12.lpp

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Rugāju bibliotēka ir Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienība. Bibliotēka savus uzdevumus, tiesības, pienākumus un darba organizāciju realizē pastāvīgi, saskaņojot ar Balvu CB. Rugāju bibliotēka veic kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu un saglabāšanu. Sniedz pagasta iedzīvotājiem un citiem interesentiem brīvu un neierobežotu literatūras un citas nepieciešamās informācijas saņemšanu, sniedzot visiem pieejamus bezmaksas bibliotekāros, bibliogrāfiskos un informatīvos pakalpojumus, kā arī bezmaksas interneta izmantošanu, organizē izstādes un kultūras pasākumus, veicina sabiedrības kopīgu attīstību.

Bibliotēka pieejama ikvienam novada iedzīvotājam, bet galvenokārt bibliotēka apkalpo Rugāju pagasta iedzīvotājus un Rugāju vidusskolas skolotājus, skolēnus un pirmsskolas audzēkņus. Izmantojot Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības, Pielāgotās literatūras bibliotēkas pakalpojumus, cilvēkiem ar redzes traucējumiem un funkcionālo lasītnespēju pieejamas gan audiogrāmatas, gan grāmatas palielinātā drukā. Pakalpojums ir aktuāls.

Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu, tomēr varētu būt lielāks. Kaut finansējums krājumam pārskata periodā bija nedaudz lielāks kā iepriekšējā gadā, tomēr jaunieguvumu ir mazāk.

Pārskata periodā, rīkojot izstādes un dažādus pasākumus, bibliotēka turpina saglabāt un palielināt lietotāju interesi par grāmatu un periodisko izdevumu lasīšanu.

Turpinās darbs “Bērnu, Jauniešu un vecāku žūrijas 2025” projektā. Aicinām iesaistīties bērnus un pieaugušos grāmatu lasīšanā un vērtēšanā.

Tiek turpināts darbs pie sabiedrības informēšanas par e-pakalpojumiem un to pieejamību.

Informācija par Bibliotēkas lietošanas noteikumiem un maksas pakalpojumiem pieejama Bibliotēkas informācijas standā.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	x
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)			

Darbinieku atalgojums (bruto)			
Krājuma komplektēšana	2250	2200	2350

*Pārējo finansējumu skatīt pie Balvu CB

Kaut finansējums krājumam pārskata periodā bija nedaudz lielāks kā iepriekšējā gadā, tomēr jaunieguvumu ir mazāk. Turpinās lieliska sadarbība arī ar individuālajiem dāvinātājiem, kā arī iegūts krājuma papildinājums Kultūras ministrijas un LNB projekta “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām” ietvaros.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas telpas tiek apkurinātas ar malkas krāsnīm.

Bibliotēkai pārskata periodā nav paplašinātas telpas.

Nav notikusi ēkas būvniecība.

Darbinieki izmanto divus datorus, kuri iegādāti 2012.g. un 2015.g. Bibliotēkas darbinieku un apmeklētāju vajadzībām kalpo viena multifunkcionāla iekārta, kas iegādāta 2021.gadā.

Apmeklētājiem ir pieejami 3 datori, kas ir pietiekoši. Esošo datoru skaits ir pietiekošs bibliotēkas lietotāju vajadzībām. Lietotāji var saņemt labas kvalitātes izdrukas un kopijas. Datorus izmanto, lai izdrukātu rēķinus, izziņas, medicīnisko dokumentāciju u.c. dokumentus.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem



4. Personāls

Bibliotēkas darbu organizē un vada bibliotēkas vadītāja (1slodze) ar III profesionālās kvalifikācijas līmeni bibliotekārajā izglītībā. 2025. gadā regulāri piedalījās Balvu CB rīkotajos semināros un apmācībās. Dažādās izglītības programmās apgūtas jaunas zināšanas, kopā 32 stundas.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	Kultūras informācijas sistēmu centrs	Darbnīca „3td.lv grāmatu piedāvājumu izveide, izmantojot MI rīkus”.	2 st.	Attālināti
2.	Balvu CB	Balvu novada publisko bibliotēku aprīļa seminārs	3 st.	Klātienē
3.	Balvu CB	Balvu novada publisko bibliotēku maija seminārs	2 st.	Attālināti

4.	LNB	„Latvijas pagasta bibliotekāru 7.kongress „Pagasta bibliotēka- kopiena: demokrātijai, ilgtspējai un saliedētībai””	6 st.	<i>Klātienē</i>
5.	Balvu CB	Kultūrvēstures studiju brauciens 2025	5 st.	<i>Klātienē</i>
6.	RTU, Rēzeknes akadēmija sadarbībā ar Balvu CB	Seminārs kultūras darbiniekiem “Latgales patība/identitāte pētījumos”	5 st.	<i>Klātienē</i>
7.	Balvu CB	Balvu novada publisko bibliotēku seminārs IV	3 st.	<i>Klātienē</i>
8.	Balvu CB	Seminārs/ lekcija kultūras darbiniekiem “Grāmatniecība, lasīšanas paradumi un to kultivēšana Ziemeļlatgalē.”	4 st.	<i>Klātienē</i>
9.	Balvu novada pašvaldība; SIA Grūbes birojs	Seminārs un zināšanu pārbaudes tests par datu aizsardzību.	2 st.	<i>Attālināti</i>

20. maijā Balvos norisinājās Latvijas pagastu bibliotekāru 7. kongress “Pagasta bibliotēka un kopiena: demokrātijai, ilgtspējai un saliedētībai”. Kongresā dalību ņēma arī Rugāju bibliotēkas vadītāja, stāstot par kopienas lasīšanas paradumiem Rugājos.

Dalība Latvijas pagastu bibliotekāru kongresā bija patiesi vērtīga un iedvesmojoša pieredze. Tā bija lieliska iespēja iepazīt citu pagastu bibliotēku darbu, uzzināt par kolēģu iniciatīvām un izaicinājumiem, kā arī dalīties ar stāstiem par saviem lasītājiem un mūsu kopienas vajadzībām. Īpaši nozīmīga man bija iespēja uzstāties plašas auditorijas priekšā. Lai gan sākotnēji tas bija satraucoši — jo klausītāji bija pieredzējuši profesionāļi savā jomā — šī pieredze man deva lielāku pārliecību par savām spējām un motivēja turpināt attīstīt publiskās uzstāšanās prasmes.

Kongress kopumā radīja sajūtu, ka esam vienota, atbalstoša profesionāļu kopiena, kurā ikviens ieguldījums ir nozīmīgs. Esmu pateicīga par iespēju būt daļai no šī notikuma un gūt gan jaunas zināšanas, gan iedvesmu turpmākajam darbam.

Septembrī Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centrs aicināja bibliotekārus no visas Latvijas pieteikties neformālajā bibliotekāru kompetenču pilnveides programmā Medijpratības meistari. Bibliotēkas darbiniece pieteicās un no oktobra mēneša līdz 2026.gada maijam viņai būs iespēja padziļināti izzināt medijpratības jautājumus, kritiskās domāšanas pamatus, drošību digitālajā vidē, mākslīgā intelekta aktualitātes un daudzus citus jautājumus.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	285	298	300	+4% +0,7%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	166	160	153	-3% -4%
Bibliotēkas fiziskais apmeklējums	4322	3921	4714	-9% +20%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1739	1463	2291	-16% +56%
Virtuālais apmeklējums	14799	35617	51396	+141% +44%
Izsniegumu kopskaits	7468	7675	7306	+3% -4%
<i>t.sk. bērniem līdz 18.g.</i>	1448	1271	2097	-12% +65%
Izdevuma veidi:				
<i>grāmatas</i>	3160	3380	4082	+7% +21%
<i>periodiskie izdevumi</i>	4177	4100	3175	-1% -22%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	24	25	26	+1% +1%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	76	76	79	0% +3%

*Pagastā ir divas bibliotēkas. Sākot ar 2022.gada pārskatu, bibliotekārais aptvērums tiek norādīts, ņemot vērā abu bibliotēku kopējo lasītāju skaits.

Prieks, ka bibliotēkas fiziskais apmeklējums ciparos ir kāpis uz augšu, kopējais bibliotēkas apmeklējums +20%, arī bērnu fiziskais apmeklējums + 56% Kopējā izsnieguma rādītājs ir 7306 vienības, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu tas samazinājies -4%. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ar plusa zīmi ir grāmatu izsniegums, tas 2025. gadā palielinājies par +21%, un praktiski nemainīgs ir palicis arī aktīvo lietotāju skaits +0,7%.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir samazinājies periodikas izsniegums - 22%. Kaut finansējums periodikas pasūtīšanai bija tāds pats kā iepriekšējā gadā, izsniegums samazinājās, iespējams, tāpēc, ka daudzi izdevumi vairs neiznāk katru mēnesi. Finansējums krājuma papildināšanai salīdzinot ar 2024.gadu bija lielāks, tomēr jaunieguvumu ir mazāk.

Bibliotēkas darbinieks papildina zināšanas semināros, seko līdzi un izmanto citu bibliotēku inovatīvo pieredzi. Salīdzinot ar iepriekšējā gada aktīvo lietotāju skaita rādītāju, bija liels izaicinājums noturēt esošos lasītājus un piesaistīt jaunus.

Bibliotēkas lietotājiem cienījamā vecumā tika piedāvāts grāmatas piegādāt uz mājām. Piedāvājumu seniori ļoti labprāt akceptēja un pieņēma. Ne visi uz bibliotēku brauc ar transportu, dažs līdz bibliotēkai kājām mēro gandrīz 2km, tāpēc, lai varētu vairāk paņemt grāmatas lasīšanai, nenēsot tās tik tālu ceļu, bibliotekāre dažreiz grāmatu pasūtījumus pieņem telefoniski un braucot mājās, piegādā grāmatas lasītājam, kā arī paņem atpakaļ jau izlasītās.

2025. gadā netika veiktas bibliotēkas lietotāju aptaujas, bet ar katru apmeklētāju tika diskutēts individuāli. Katra apmeklējuma laikā lietotāji tika aicināti izteikt savas domas vai priekšlikumus.

Bibliotēkas telpas atrodas 2. stāvā, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām grāmatas, pēc pieprasījuma, tiek piegādātas dzīvesvietā.

Bibliotēkas lietotājiem ir iespēja izmantot Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības, Pielāgotās literatūras bibliotēkas pakalpojumus. Vecākā paaudze diezgan aktīvi apmeklē bibliotēku, lasa visu jauno un aktuālo. Esmu priecīga par katru vecākās paaudzes lasītāju, zinot, cik svarīga grāmatmīlim ir acu gaisma, saviem lasītājiem piedāvāju lasīt Balvu CB struktūrvienības Pielāgotās bibliotēkas literatūru palielinātajā drukā, tā atvieglojot un paildzinot lasīšanas prieku.

Kalendārais gads bibliotēkā sākas un noslēdzas ar skaistiem rokdarbiem. Gada sākumā bibliotēka aicināja apskatīt amatnieces Inese Jansones amatniecības izstrādājumus. Savukārt, nu jau kā tradīcija, bibliotēka gadu noslēdz ar rokdarbu izstādi, kuru organizē Rugāju sieviešu biedrība "Ūdensroze". Dāmas vienmēr pacenšas apmeklētājus pārsteigt ar kaut ko krāšņu un neparastu. (Skat [Te](#); video [Te](#))

Bibliotēkā klātienē, telefoniski un e-pastā tika sniegta 261 uzziņa, lielākā daļa no tām bija precizējošas. Ļoti aktīva saziņa lietotājiem notiek telefoniski, Whatsapp aplikācijā, visbiežāk interesējas par konkrētām grāmatām vai ir, ja nav, tad kurā bibliotēkā meklējamas. Bibliotēkas lietotājam tiek sniegta palīdzība saziņai ar valsts iestādēm, palīdzība un konsultācija aizpildot iesniegumus un dažādas veidlapas.

Iedzīvotājiem e-vides pakalpojumi ikdienā ir nepieciešami un svarīgi. Tāpēc, lai apmeklētāji būtu zinoši, tiek sniegta informācija par visiem pakalpojumiem, ko var veikt elektroniski. Pārskata periodā ikvienam interesentam e-prasmju nedēļas laikā, pēc individuāla pieraksta, tika sniegtas individuālas konsultācijas. Lietotāji tika aicināti saņemt konsultācijas darbam ar datoru, palīdzību informācijas meklēšanai internetā, banku maksājumiem, eParaksta izmantošanā, e-pasta izveidē, sociālo tīklu lietošanā u.t.t. Šādas konsultācijas bibliotēkas apmeklētājiem tiek sniegtas visu cauru gadu.

Drošāka interneta diena bibliotēkā piedāvāja vairākas interesantas aktivitātes, lai veicinātu digitālo drošību un izpratni par interneta lietošanu. Sarunas, situācijas, risinājumi, padomi, jautājumi. Kopīgi noskaidrojām, kas ir Digitālā pēda. Šīs aktivitātes bija lielisks veids, kā veicināt izpratni par digitālo drošību un palīdzēt cilvēkiem kļūt par atbildīgiem interneta lietotājiem. Dalībnieki bija pārsteigti par uzzināto, jo ikdienā internets vairāk tiek uztverts caur izklaides prizmu, nepiedomājot to, kādi riski un zaudējumi var būt, ilgstoši sērfojot internetā, ja nerīkojas pārdomāti un atbildīgi. (Skat. [Te](#))

Norises - pasākumi/mācības	Norišu	Apmeklējums
----------------------------	--------	-------------

	skaitis	
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi pieaugušajiem		
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi bērniem un jauniešiem līdz 18.g.	3	60
Medijpratības mācības bērniem un jauniešiem līdz 18.g.v		
Medijpratības mācības pieaugušajiem		

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, prieks, ka lasītāji arvien aktīvāk sāk izmantot bibliotēkas kopkataloga priekšrocības - grāmatu pasūtīšanas un rezervēšanas iespējas. Daudziem no viņiem, kā pēdējais “grūdiens” ,iespējams, bija ilgi gaidītās jaunās grāmatas, kas tika izķertas kā karsti pīrādžiņi, un “uzvarētāji” bija tie, kas to darīja vispirms katalogā un tikai tad nāca uz bibliotēku. Ar katru gadu vairāk jūtams, lasītājs nākot uz bibliotēku, zina ko vēlas. Arvien retāk izskan jautājums: „Nu, ko tu man iedosi palasīt?” Pirms nākt uz bibliotēku ir veikts pamatīgs kopkataloga izpētes darbs, noskaidrojot visu par jaunāko literatūru un iespējām tikt pie kārotās grāmatas.

Salīdzinot ar 2024.gadu, pārskata periodā, lasītāji vēl aktīvāk izmantoja SBA pakalpojumu, tas ļoti labi redzams SBA statistikas datos. Lietotāji uz bibliotēku nāca ar konkrētiem pieprasījumiem. Ja iesākums lasītājiem bija tāds nedrošs, nedaudz šauboties, vai tiešām ir iespēja dabūt grāmatu, kas reklamēta žurnālā? Tad saņemot apstiprinājumu no bibliotekāra, prasme un drosmē turpmākajiem pasūtījumiem ir rokā.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem



6. Krājums

Krājuma komplektēšanas dokuments - <https://ej.uz/rx8y>

Ar pašvaldības piešķirto finansējumu Rugāju bibliotēka ir nodrošināta ar jaunāko latviešu oriģinālliteratūru, tulkoto ārzemju daiļliteratūru un jaunāko nozaru literatūru, kas izdota Latvijas izdevniecībās. Krājuma komplektēšanas avoti 2025. gadā ir pirkumi, dāvinājumi, abonēšana un “Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”. Nozaru literatūra komplektēta, vadoties no apmeklētāju pieprasījuma un bibliotēkas profila, izvērtējot izdevumu saturu. Bērnu literatūras iegādē prioritāte ir oriģinālliteratūrai, saturiski augstvērtīgām tulkotām grāmatām, izdevumiem, kas rosina bērnus uzzināt, mācīties, darboties, attīstīties. Individuālajos dāvinājumos saņemtas 82 vienības.

Pašvaldības piešķirtais finansējums Rugāju bibliotēkai nodrošina jaunāko oriģinālliteratūru, tulkoto daiļliteratūru un nozaru literatūru. Lai arī finansējums krājuma papildināšanai pārskata periodā, salīdzinoši ar 2024.gadu, ir lielāks +7%, iepirkto grāmatu skaits ir mazāks, tikai 270 grāmatas. Neskatoties uz to, grāmatu izsniegums pieaudzis +21% Pārskata periodā ir samazinājies periodikas izsniegums - 22%, kaut finansējums periodikas pasūtīšanai bija tāds pats kā iepriekšējā gadā. Pārskata periodā bibliotēka piedāvāja 19 preses izdevumus, no kuriem 18 nosaukumi tika abonēti, bet viens žurnāla abonements bija dāvinājums no žurnāla IR izdevniecības.

Bērnu un jauniešu krājums atskaides periodā papildināts ar 95 jaunieguvumiem, arī izsniegums bērniem līdz 18 gadiem ir ievērojami pieaudzis +65%.

2025.gadā krājums papildināts ar 12 galda spēlēm. Individuālajā dāvinājumā bibliotēka saņēma interesantas, dažādām gaumēm un prasmēm paredzētas spēles. (Skat. [Te](#) ; Skat. Sadarbības tīkla raksturojums)

Bibliotēkā abonētas divas datubāzes: Letonika un NEWS. Pašas veidotu datubāžu nav.

Par bibliotēkā pieejamajām datu bāzu iespējām bibliotēka informē lietotājus individuāli gan ikdienas darbā, konsultējot bērnus, gan dažādu pasākumu laikā, gan bibliotēkas tīmekļvietnē.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Dabubāze	2023	2024	2025
Letonika			220
lejuplāžu skaits	95	170	375
News			
lejuplāžu skaits	36	22	3
Citas			

Krājuma popularizēšanai katru mēnesi tiek izvietotas literatūras un tematiskās izstādes. Pārskata periodā bibliotēkā tika izliktas 25 literatūras un 16 tematiskās izstādes, kurās lasītāji varēja apskatīt 335 grāmatas, žurnālus, materiālus no novadpētniecības un uzzīņu mapēm Bieži vien lasītāji grāmatu lasīšanai paņēma tieši no izstādes plaukta. Jaunieguvumu saraksts un visa aktuālā informācija par bibliotēku pieejama Rugāju bibliotēkas mājaslapā: <https://ej.uz/3yxr>, no tās arī var nokļūt kopkatalogā <http://bibliotekas.lv/rugaji/>. Bibliotēkas sociālajos kontos [Facebook](#) un [Instagram](#) tiek ievietotas jauno grāmatu foto galerijas.

Ieguvums krājuma papildināšanai bija LNB Bibliotēku attīstības centra izstrādātajam un Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atbalstītajam projektam „Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”. Rugāju bibliotēkas krājumā kopā nonākuši 13 grāmatu eksemplāri par 158,14 EUR

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1	Žutaute, Lina.	Nekārtības rūķītis	Zvaigzne	2019	36

		un negaidītais viesis.	ABC		
2	Vanaga, Agnese	Vienu dienu ačgārni.	Zvaigzne ABC	2024	33
3	Zandere, Inese.	Ceļotājs čemodāns	Liels un mazs	2024	32
4	Varenais Sēlis	Eju meklēt draugus!.	Zvaigzne ABC	2024	31
5	Žutaute, Lina.	Kika Mika un kaķis uz nedēļu.	Zvaigzne ABC	2022	28

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:



7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Pārskata perioda laikā nedaudz samazinājies aktīvo lietotāju skaits bērnu līdz 18.g. vidū -4% 2025.gadā bibliotēkā iesaistīti 153 bērni un jaunieši. Bibliotēkas klātienes apmeklējums 2291, salīdzinot ar 2024.gadu tas palielinājies +56%, bērniem un jauniešiem izsniegti 2097 eksemplāri, arī šis rādītājs ir palielinājies +65%.

Pārskata periodā krājums papildināts ar 95 bērnu un jauniešu auditorijai domātām grāmatām. Tika iegādāta jaunākā bērnu un jauniešu literatūra. Lielu atsaucību guva galda spēles, kas papildināja krājumu, tās gan vairāk interesēja jauniešus, bet arī sākumskolas bērni ļoti labprāt apmeklēja bibliotēku, lai pavadītu laiku kopā ar draugiem. Rugāju vidusskolas un pirmsskolas izglītības iestādes bērni un skolotāji ir ļoti aktīvi bibliotēkas apmeklētāji. Izveidojusies lieliska savstarpēja sadarbība, tā ietver bibliotēku pakalpojumu popularizēšanu, bērnu un jauniešu iesaisti grāmatu lasīšanā, dažādu pasākumu organizēšanu bibliotēkā. Aktivitātes bērniem tiek rīkotas ciešā sadarbībā ar Rugāju vidusskolas izglītības iestādi. Tiek plānoti kopīgi pasākumi, skolotāji izmanto bibliotēkās krājumā esošas grāmatas nodarbībām un mācību satura organizēšanai. Apmeklētājiem tiek piedāvātas daudzveidīgas aktivitātes-tematiski pasākumi, bibliotēkārās stundas, grāmatu izstādes, konkursi, radošās darbnīcas u.c.

Apmeklētājiem tiek sniegtas uzziņas un konsultatīvā informācija par krājumu un konkrētu grāmatu pieejamību. Ja nepieciešams, arī palīdzība informācijas meklēšanā gan internetā, gan krājumā esošajās grāmatās un žurnālos. Apmeklētājiem ir pieejami 2 stacionārie datori.

Bērniem un jauniešiem noorganizēti vairāki pasākumi un iekārtotas tematiskās izstādes par dažādām, bērnu un skolēnu auditoriju interesējošām, tēmām. 2025.gadā organizētos pasākumus ir apmeklējis 530 bibliotēkas lietotājs. Plānojot pasākumus bērniem un jauniešiem, galvenais akcents

tiek likts uz to, lai pasākuma laikā skolēns būtu ne tikai tā apmeklētājs, bet lai viņam būtu iespēja radoši sevi pilnveidot un līdzdarboties. Bērnu lasītavā apmeklētājiem pieejams TV un DVD atskaņotājs, paši jaunākie bibliotēkas apmeklētāji var skatīties multfilmas, vai klausīties pasaku CD. Bērnu radošajām izpausmēm tiek piedāvātas krāsojamās lapas un krāsu zīmuļi. Tāpat viņu rīcībā ir dažādas spēles un puzles.

2025. gadā bibliotēkā notikušas dažādas lasīšanas veicināšanas aktivitātes bērniem. Aktīvi iesaistāmie Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, aktīvi lasītāji ir Rugāju vidusskolas sagatavošanas grupas „Knariņi” bērni. (Skat. [TE](#))

Martā svinējām dzejniecei un dramaturģei Aspazijai 160 (Skat. [Te](#))

Rugāju vidusskolas skolotāji atbalsta un mudina bērnus lasīt, tāpēc bibliotēkā tiekamies, lai parunātu par grāmatām un lasīšanu. (Skat. [Te](#))

Gandrīz katru gadu aprīlī iesākam ar visgaidītāko notikumu- BJVŽ noslēguma pasākumu. (Skat. [Te](#); video [Te](#))

Lieldienu aktivitātes Rugāju bibliotēkā bija piepildītas ar aizrautību un piedzīvojumiem. Četru dienu laikā skolēni no dažādām klasēm piedalījās Lieldienu izlaušanās spēlē, kurā tika pārbaudīta viņu prasme sadarboties, loģiskā domāšana un vērīgums. (Skat. [Te](#); [Te](#); [Te](#)), arī pirmsskolas grupiņa „Mārītes” aktīvi apmeklēja bibliotēkas pasākumus (Skat. [Te](#))

Aprīlī bibliotēkā norisinājās Skatlas lasīšanas sacensības. (Skat. [Te](#))

Jau vairākus gadus notiek lieliska sadarbība ar Rugāju vidusskolu, bibliotēkai iesaistoties skolas rīkotajās aktivitātēs , kas veltītas latgaliešu valodas un literatūras popularizēšanai. (Skat. [Te](#))

Jūnijā, ar mērķi veicināt literatūras daudzveidības apzināšanu un aicināt grāmatas lasīt arī vasarā, bibliotēka aicināja iesaistīties lasīšanas maratonā, grāmatu BINGO- Lasi grāmatas vasarā. (Skat. [Te](#))

Rugājos jūlija beigās notika Latvijas Mazpulku nometne. Organizēja Rugāju vidusskola, arī bibliotēka iesaistījās, rīkojot aktivitāti bibliotēkā – Stāstu radīšanas darbnīcu. Vienas dienas garumā uz bibliotēku, sadalījušies pa grupām, nāca mazpulcēni. Kopā izspēlējām spēli "Rory's Story Cubes". Spēles mērķis ir uz kauliņiem redzamos attēlus sasaistīt vienotā stāstā. Pēc tam sākas stāsts ar „Reiz bija...” Mūsu stāsta galvenais varonis bija mazpulcēns Jānis, zinātkārs, vērīgs, čakls, viņš dodas no Cēsīm uz Rugājiem un viņa uzdevums – nodot atslēgu. Dienas noslēgumā tapa autorkolektīva (60 bērni) darbs, veselu četru A4 formāta lapu apmērā. Stāsts par Jāni izvērtās piedzīvojumiem bagāts, nedaudz fantastisks un smieklīgs.

Septembris dažādiem notikumiem bagāts. Atsākām aktīvu grāmatu lasīšanu. Sagatavošanas grupas “Knariņi” bērni uzsāka jaunās Bērnu žūrijas grāmatu kolekcijas lasīšanu. (Skat. [Te](#))

Rugāju vidusskolas 1.klasei bibliotēkā notika vairākas tekstpratības stundas. (Skat. [Te](#)) Bērni iepazīna un pētīja grāmatas, ilustrāciju autorus, to, vai pēc grāmatas vāka attēla var noteikt, par ko būs grāmata. Pētīja ūdens tēmu grāmatās – ieskatījās gan daiļliteratūras grāmatās, gan enciklopēdijās. Īsi pirms Ziemassvētkiem, klase nāca uzmeklēt grāmatu plauktos grāmatas par ziemu un Ziemassvētkiem.

Septembrī Rugāju bibliotēka aicināja uz Dzejas dienu aktivitātēm – Dzeja svin. (Skat. [Te](#)) Pasākums bija ļoti labi apmeklēts (Skat. video [Te](#) un [Te](#)), tā laikā radās ne tikai dzejas rindas, bet arī krāsaini bērnu zīmējumi. (Skat. [video](#))

Sagatavošanas grupas „Knariņi” bērniem bija iespēja satikt un klausīties klātienē novadnieces Ivetas Uršulskas radītos bērnu dzejoļus. Lai gan dzejoļi nav publicēti grāmatā, tie ir apkopoti autores pašas veidotā krājumā un papildināti ar viņas zīmētām ilustrācijām. (Skat. [Te](#) ; [video](#))

Visu vasaru grāmatu BINGO dalībnieki lasīja, bet septembra beigās izturīgākie tika pie nelielām balviņām un pie svarīgas atziņas - pa vasaru izlasītas veselas divpadsmit interesantas grāmatas! (Skat. [Te](#))

Mazie pirmsskolas grupas „Māriņi” bērni ar lielu apņēmību uzsāk lasīt Bērnu žūriju. Katra žūrijas kolekcijas grāmatas lasīšana tiek apvienota ar radošu darbiņu. (Skat. [Te](#); [video](#)) Arī sagatavošanas grupas „Knariņi” bērni, cītīgi, neatpaliekot no pirmsskolas, turpina iepazīt Bērnu žūrijas kolekciju un darboties. (Skat. [Te](#); [video](#))

Novembris aicināja ar saviem pasākumiem. (Skat. [Te](#)) Pirmsskolas bērni, Mārtiņdienas gailim par prieku, klausījās grāmatiņu par drošsirdīgo cālēnu Čiepu un atkal darbojās radoši (Skat. [Te](#); [video](#)) Vienas nedēļas garumā Rugāju bibliotēkā valdīja īpaša svētku noskaņa – bērni no dažādām klašu grupām un sagatavošanas grupas piedalījās aktivitātēs, kas veltītas Latvijas valsts dzimšanas dienai un Mārtiņdienas tradīcijām. (Skat. [Te](#); [video](#))

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:



8. Novadpētniecība (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība)

Novadpētniecības darba galvenais virziens – saglabāt un popularizēt savu lokālo vēsturi. Materiālu krājuma veidošana, kuros atspoguļots novads, pagasts un novadnieki. Darba prioritāte bija informācijas papildināšana mapēs ar materiālu aprakstiem, kas saistīti ar Rugāju pagastu un cilvēkiem. Bibliotēkas novadpētniecības plaukts tika papildināts ar novadnieces Ivetas Uršulskas jaunu dzejoļu krājumu. (Skat. [Te](#))

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

Pārskata periodā bibliotēkā projekti netika realizēti.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēls veidojas no komunikācijas klātienē, no informācijas elektroniskajos resursos un no bibliotēkas lasītāju savstarpējās komunikācijas, informējot par bibliotēkas pakalpojumiem.

Bibliotēkas telpās regulāri tiek izvietota drukāta informācija par bibliotēkas jaunumiem un aktualitātēm, kā arī atsevišķiem pasākumiem veido informatīvas afišas. Aktīvākajiem pasākumu atbalstītājiem un apmeklētājiem pasākumu afišas tiek nosūtītas personiski. Bērnu Žūrijas grāmatu eksperti tiek uzaicināti ar viņiem speciāli izveidotu ielūgumu.

Latvijas pagasta bibliotekāru 7.kongress Balvos: <https://retv.lv/sabiedriba/biblioteka-vieta-kur-satiekas-gramatas-cilveki-un-kopiena/>

Par bibliotēkas funkcijām un piedāvātajiem pakalpojumiem ārpus bibliotēkas telpām sabiedrība tiek sistemātiski informēta, izmantojot vienu pamata kanālu Rugāju bibliotēkas mājaslapu <http://bibliotekas.lv/rugaji/> un bibliotēkas informācijas standu.

Sociālie tīkli - bibliotēkas tēlu tīmeklī veido profili tīmekļa vietnē [Facebook](#) un [Instagram](#). Informācija daļēji dublējas, sasniedzot lielāku skaitu lietotāju, kuri tādejādi tiek informēti par bibliotēkas aktivitātēm – aktuālajiem pasākumiem, pārskati par jau notikušajiem pasākumiem un dažādi aicinājumi. Tiek ievietoti fotoattēli no dažādiem pasākumiem.

Spriežot pēc statistikā iekļautajiem datiem par virtuālo apmeklējumu, skaitlis ar katru gadu palielinās +44%. Tas nozīmē, bibliotēkas ziņas un ieraksti ir pamanīti un lasīti. Ļoti laba atgriezeniskā saite ir ierakstiem par jaunajām grāmatām, tā cilvēki jo aktīvāk izmanto arī kopkataloga iespējas. Arī pasākumu bildes, kas dažam tīri aiz ziņkārības liek iegriezties bibliotēkā.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēku pastāvēšana, darbība un attīstība nav iedomājama bez ikdienas sadarbības ar citām novada un pagastu izglītības un kultūras iestādēm. Ļoti laba sadarbība izveidojusies ar pagasta pārvaldi - informācijas apmaiņa par aktualitātēm pagastā, saimnieciskie jautājumi.

Balvu Centrālā bibliotēka - SBA, grāmatu apstrāde, konsultatīvais atbalsts, semināri, informācijas apmaiņa.

Novada pagastu bibliotēkas - SBA, savstarpēja pieredzes un radošu ideju apmaiņa dažādu darba jautājumu risināšanā.

Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības, Pielāgotās literatūras bibliotēkas pakalpojums-grāmatas palielinātajā drukā cilvēkiem ar redzes traucējumiem.

Rugāju vidusskola katru gadu rīko Gada nomināciju pasākums. 2025.gadā bibliotēka (jau atkal!) tika nominēta kā "Gada sadarbības partneris" un uzaicināta uz pasākumu, kuru ar lielu prieku baudīju.

Rugāju sieviešu biedrība „Ūdensroze”- radošo darbu izstādes bibliotēkā. Dāmas ir ne tikai rokdarbnieces, bet arī čaklas grāmatu lasītājas.

Stabila un veiksmīga, vairāku gadu garumā, izveidojusies bibliotēkas sadarbība ar Rugāju vidusskolu un pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņiem un pedagogiem. Kopīga pasākumu plānošana un īstenošana, organizējot dažādas tematikas izglītojošus pasākumus. Iespēju robežās tiek piedāvātas nodarbības par dažādām tēmām, radošās darbnīcas, erudīcijas un radošie konkursi. Skolotāja I. Učelniece katru gadu grupiņas "Mārītes" bērnus ved iepazīstināt ar bibliotēku. Kopā aktīvi apmeklē gan izstādes, gan citas radošas un aizraujošas aktivitātes. Sagatavošanas grupas „Knariņi” bērni un skolotājas S. Anckina un R.Dobrovoļska vienmēr bērnus iesaista bibliotēkas aktivitātēs. Rugāju vidusskolas sākumskolas skolotājas I. Useniece, A. Circene, V.Kadakovska un A. Kukurāne ar audzēkņiem rūpīgi seko līdzi izvietotajai informācijai un regulāri apmeklē bibliotēkas rīkotos pasākumus. Bērni piedalās Bērnu un jauniešu žūrijā, apmeklē pasākumus-Dzejas dienas aktivitātes, Ziemeļvalstu Literatūras nedēļu, aktivitātes Lieldienās un valsts svētku mēnesī u.c.

Radoši sadarbojoties ar skolotāju N. Garo, bibliotēkā Latgales kongresa nedēļas laikā tika veidotas latgaliskās aktivitātes, veicinot latgaliešu valodas un literatūras atpazīstamību.

Bibliotēkas lietotāji- galvenie sadarbības partneri , kā pasākumos, tā ikdienas darbos - aktīvas sarunas, padomi, priekšlikumi un ieteikumi kopīgai sadarbībai.

Sadarbība ar LNB Bērnu literatūras centru - lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" un konkurss "Skaļās lasīšanas sacensība".

Sadarbības partneri bibliotēkas krājuma nodrošināšanā un iepirkšanā IK "Virja" un apgāds "Zvaigzne ABC".

KISC nodrošina datu bāzes Letonika un Lursoft laikrakstu bibliotēka.

Prieks, ka Rugāju cilvēkiem interesē notikumi bibliotēkā, ir vēlme iesaistīties bibliotēkas misijā. Jau otrais gads , kā bibliotēka savu kalendāro gadu iesāk ar bibliotēkas draugu dāvinājumu. Tā ir neliela iedzīvotāju grupa, kuri gan negrib publiskot savu identitāti, ja godīgi, tiešām nezinu

viņus, ir tikai viens cilvēks, kurš gada beigās uzjautā, kas būtu tas, ar ko bibliotēka vēlētos jaunā gadā pārsteigt lasītāju. Pirmajā reizē (2023.g.) tika dāvinātas grāmatas. 2024.gada nogalē „sūtnis” ieradās atkal un jautāja, vai būtu kas konkrēts, ko gribētu iegādāties? Izteicu vēlmi par galda spēlēm, un rezultātā esmu tikusi pie 12 interesantām, dažādām gaumēm un prasmēm paredzētām galda spēlēm. Pēcpusdienas bibliotēkā ir diezgan skaļas un jautras. Lieki teikt, nu jau zinu visām spēlēm noteikumus un nereti esmu tiesnesis. Kur vēl patīkamām, kad zēni pēc spēles saka: „Paldies, bija liels prieks spēlēt ar tik gudru cilvēku!”

Ceru, ka mūsu sadarbība ar bibliotēkas draugiem turpināsies, jo tas pierāda, ka iedzīvotājiem ir svarīga labklājība un vide, kurā dzīvo, strādā, atpūšas paši un aug bērni.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem



2026.gada 16.janvārī

Rugāju bibliotēkas vadītāja Evita Garbacka